

Weer groot onderzoek naar

NOORDGRONINGEN

NOORD-GRONINGEN - Het onderzoek *Bedreigd Bestaan* uit 1959, de studie naar de economische, sociale en culturele situatie in Noord-Groningen, wordt overgedaan. De conclusie loog er vijftig jaar geleden niet om. Door het wegtrekken van jonge mensen en teruglopende werkgelegenheid zou het van oorsprong welvarend gebied in zijn bestaan worden bedreigd. Vijftig jaar later blijkt dit zwarte scenario zich niet te hebben voltrokken. Voor onderzoekers van CAB Groningen is dat reden om nog eens naar Noord-Groningen te kijken. Een van die onderzoekers is de in Winsum geboren en getogen Marije Nanninga. Zij roept niet alleen bewoners maar ook oud-bewoners van dit gebied op om op de site www.bedreigdbestaan.nl de vragenlijst in te vullen.

door Hielko Merkus

Alhoewel deze regio door de bevolkingstrimp weer negatief in de belangstelling staat, is de inmiddels in Haren woonachtige Nanninga ervan overtuigd dat de conclusies van het onderzoek, dat overigens opnieuw *Bedreigd Bestaan* heet, niet zo somber zullen zijn als vijftig jaar geleden. "Wij zijn namelijk niet bang dat Noord-Groningen leeg zal lopen. Het bestaat wordt niet bedreigd. Om het onderzoek dan weer *Bedreigd Bestaan* te noemen, is misschien wel wat misleidend. Maar die naam is bekend en prikkelt. Tijdens het

eerste onderzoek lag de focus op de voorzieningen. Als die er niet waren, zou het gebied niet leefbaar zijn. Vijftig jaar later blijkt dat niet het geval te zijn, zodat we Noord-Groningen nu vanuit een andere invalshoek kunnen bekijken. Waar het ons om gaat, is het in beeld brengen van wat voor mensen er in Noord-Groningen wonen, waar ze werken en wat het gebied leefbaar maakt. Wij realiseren ons dat er veel verschillende mensen in het gebied wonen die heel andere dingen belangrijk vinden. Voor de ene groep is het gebied misschien wel goed leefbaar, terwijl dit voor andere groepen als ouderen die minder mobiel zijn misschien minder het geval is. De bedoeling van het onderzoek is om die nuance naar voren te brengen. Op deze manier willen we ook kijken wat de verschillen tussen dorpen zijn wat betreft leefbaarheid. Dat is dus een andere uitgangspunt dan vijftig jaar geleden."

Bestuurders en herenboeren besluiten toen de noodklok te luiden omdat het sterk van akkerbouw afhankelijke Noord-Groningen zijn vooraanstaande rol op economisch en sociaal gebied dreigde kwijt te raken. Het vertrek van jongeren naar stedelijke gebieden en de teruglopende rol van de agrarische sector baarden zorgen. Men verwachtte een bedreigd bestaan en de conclusies uit het gelijknamige onderzoek onderstreepten dat. De leefbaarheid in vooral de kleinere dorpen zou ernstig in gevaar komen en Noord-Groningen zou verder achterop raken bij de rest van Nederland doordat bijvoorbeeld de realisatie van een bibliotheek of zwembad voor onmogelijk werd gehouden. Het bleek allemaal reuze mee te vallen.

Hulp van inwoners

Om te laten zien hoe Noord-Groningen er een halve eeuw later voorstaat, leek het de onderzoekers van CAB Groningen een goed idee de studie nogmaals uit te voeren. Vorig jaar werd die intentie al

■ **Marije Nanninga:** 'Om het onderzoek een succes te laten worden, hebben we de hulp van de inwoners nodig.'

uitgesproken. Om dat kracht bij te zetten, werd zelfs een expositie gehouden in Openluchtmuseum Het Hoogeland in Warffum. Het complexe verhaal van jonge mensen die uit Groningen vertrokken en de teruglopende rol van de landbouw werd onder andere met behulp van een film en acteurs in het museum tot leven gebracht. Vorige week is de vervolgstudie dan van start gegaan. Waar het de onderzoekers van CAB Groningen anno 2010 vooral om gaat is de inwoner van Noord-Groningen. "Wie wonen er in Noord-Groningen? Waarom wonen ze er nog of waarom zijn ze er gaan wonen en hoe belangrijk zijn de voorzieningen voor hen? Dat zijn vragen waar-

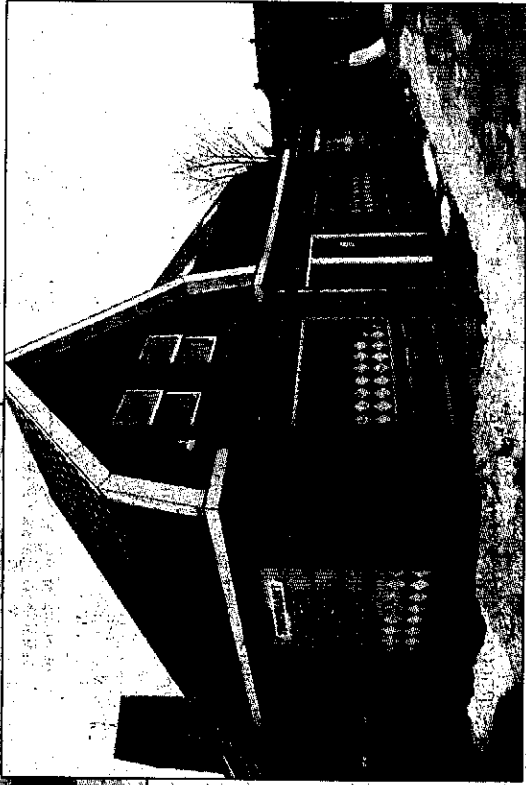
mee we inzicht willen krijgen in de inwoners van Noord-Groningen", vertelt Nanninga.

"Vijftig jaar geleden werd het onderzoek uitgevoerd met hulp van studenten van de Rijksuniversiteit Groningen en de Hanzehogeschool. Zij zochten de bewoners actief op en namen op grote schaal interviews af. Dat was behoorlijk vernieuwend voor die tijd. Dit keer pakken we het iets anders aan. Op de site www.bedreigdbestaan.nl is een vragenlijst te vinden die de huidige en voormalige inwoners van de gemeenten Appingedam, Bedum, Delfzijl, De Marne, Eemsnord, Loppersum, Ten Boer en Winsum kunnen in-

vullen. Het succes van het onderzoek hangt af van de inwoners zelf. Wij hebben hun hulp nodig. Als zij aan het onderzoek meewerken, kunnen we een prima analyse maken van het gebied en de inwoners. Dan kunnen we duidelijk maken wat het gebied te bieden heeft en waarom er geen sprake is van een 'bedreigd bestaan'. Ook ditmaal zal de hulp van studenten ingeroepen worden. "Net als vijftig jaar geleden gaan we samenwerken met studenten van de Rijksuniversiteit Groningen en de Hanzehogeschool. Zij zullen een onderzoek doen naar de betekenis van dorpshuizen voor Noord-Groningers. Daarnaast zullen ook leerlingen van de HHC-vestigingen in

ninga. De onderzoekster weet waarover ze praat. Zoals gezegd is ze geboren en getogen in Winsum. "Omdat ik zelf heel lang in Noord-Groningen heb gewoond, staat dit onderzoek heel dicht bij mij. Ik vind het echt heel interessant om naar dit gebied onderzoek te doen. Wat Groningen is de rust, de ruimte en de natuur. Dat niet alle voorzielingen in deze regio aanwezig zijn, heb ik nooit als een probleem ervaren. De stad Groningen is immers dichtbij."

Noord-Groningers hebben tot eind mei de tijd om de enquête in te vullen. Daarna zullen de onderzoekers een analyse maken van de gegeven antwoorden op vragen over de woonsituatie, het werk, de plek waar men boodschappen doet, het verenigingsleven, de kerk en andere ontmoetingsplaatsen. Uiteinde-

■ **Ondanks het verdwijnen van voorzieningen, zoals de supermarkt in Stedum, verwachten de onderzoekers ditmaal niet dat Noord-Groningen zal leeglopen.**

Uithuizen, Warffum en Wehe-den Hoorn een rol in het onderzoek spelen. Welke dat is, is echter nog niet precies duidelijk", aldus Nan-

lijk zal dat dan leiden tot een boekwerk over Noord-Groningen en haar inwoners. De planning is dat dit boek volgend voorjaar af is.